

Центральний державний
історичний архів України
м. Київ

Фонд КМФ - 7

Опис 4

№ за реєстром _____

Документи та матеріали з історії України із
фондів Центрального державного архіву
давніх актів СРСР

КМФ - 7

Опис 4

1654 - 1746 pp.

**ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ІЗ ФОНДІВ
ЦЕНТРАЛЬНОГО ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ДАВНІХ АКТІВ**

(назва фонду)

КМФ - 7

Опис № 4

(назва опису)

1654 – 1746 рр.

(крайні дати документів)

ПЕРЕДМОВА

До опису 4 ф. КМФ-7 внесено мікрофотокопії документів, що зберігаються в Російському державному архіві давніх актів (м. Москва) у ф. 124, Малоросійські справи, оп. 2, Акти обрання гетьманів. Мікрофільми передав до архіву у 2006 р. Голова Державного комітету архівів Боряк Г. В.

До опису внесено справи та акти про обрання українських гетьманів Юрія Хмельницького, Івана Брюховецького, Дем'яна Многогрішного, Івана Самойловича, Івана Мазепи; присяги гетьманів на вірність царям; тексти гетьманських статей: Переяславських, Батуринських, Глухівських, Конотопських, Коломацьких, а також жалувана грамота царя Олексія Михайловича гетьману Богдану Хмельницькому і всьому Війську Запорозькому на права і військові вольності та на затвердження Березневих статей.

В окремій справі зосереджено документи, що стосуються діяльності гетьмана в екзилі Пилипа Орлика, зокрема текст Конституції 1710 р.: “Договори і постанови прав та вольностей військових між ясновельможним його милістю паном Филипом Орликом, новообраним Гетьманом Війська Запорозького, і між генеральними особами, полковниками, і тим же Військом Запорозьким на спільній з обох боків раді затверджені та при вільній елекції формальною присягою від того ж ясновельможного гетьмана підтверджені”.

Після описання мікрофільмів складено опис, до якого внесено 22 справи.

Опис оформлено наступним чином: у першій графі подано порядковий номер справи; друга графа містить легенду, за якою справа зберігається в РДАДА (в окремих справах, де подано внутрішній опис документів, – ще й номери аркушів); у третій графі – номер негатива і позитива; у четвертій – заголовок справи та внутрішній опис документів в окремих справах; у п'ятій – крайні дати справи і документів; у шостій – загальна кількість кадрів; у сьомій – примітки.

Мікрофільми описав і склав опис провідний науковий співробітник відділу давніх актів В. В. Страшко.

Російський державний архів давніх актів

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр. од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ статива і порядковий № позитива і мікрододатку	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
1	РДАДА, ф.124, оп.2, спр.1		Справа про затвердження царем Олексієм Михайловичем березневих статей Богдана Хмельницького:	1654, 1674, 1709 рр.	16	
	арк. 1–5		Жалувана грамота царя Олексія Михайловича гетьману Богдану Хмельницькому та всьому Війську Запорозькому на їхні права, військові вольності та на затвердження Березневих статей.	1654 р., березня 27		
	арк. 5–7 зв.		Жалувана грамота царя Олексія Михайловича кошовому Івану Сірку та всьому Війську Запорозькому на перевіз під м. Переволочна Полтавського полку.	1674 р., вересня 18		
	арк. 8 і зв.		Сказка дяка Івана Чередєєва, за запитом канцлера і таємного радника гр. Гаврила Головіна, про відсутність в Гетьманському повітті Малоросійського приказу статей гетьмана Богдана Хмельницького.	1709 р., серпня 25		
2	РДАДА, ф.124, оп.2, спр.2		Справа, що містить копії царських указів, гетьманських статей та супровідних документів:	1659 – 1688 рр.	315	
	арк. 1–2		Указ царя Олексія Михайловича про відправку в Україну боярина кн.Олексія Трубецького з товаришами для організації в Переяславі козацької ради, і обрання на ній нового гетьмана.	1659 р., січня 13		
	арк. 2 і зв.		Акт обрання Юрія Хмельницького гетьманом Війська Запорозького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 2 зв. – 9 зв.		Статті гетьмана Богдана Хмельницького (14 статей) “Прежние статьи”	1659 р., жовтня 17		
	арк. 9 зв. – 17 зв.		Додаткові статті гетьмана Юрія Хмельницького (18 статей) “Новые статьи”	1659 р., жовтня 17		
	арк. 18–21 зв.		Присяга гетьмана Юрія Хмельницького на вірність царю Олексію Михайловичу.	1659 р., жовтня 17		

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ негатива і порядковий № позитива і назва	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
арк. 26–27			Указ царя Олексія Михайловича до воєводи кн. Григорія Ромодановського про обрання в Конотопі нового гетьмана Війська Запорозького.	1672 р., травня 25		
арк. 27–33			Акт обрання Івана Самойловича гетьманом Війська Запорозького.	1672 р., червня 17		
арк. 33 зв. – 51			Глухівські статті (27 статей) гетьмана Дем'яна Ігнатовича.	[1669 р., березень]		
арк. 51 зв. – 55 зв.			Статті міщан м. Ніжина (8 статей).	[1669 р., березень]		
арк. 56–59			Статті міщан м. Києва (9 статей).	[1669 р., березень]		
арк. 59 зв. – 68 зв.			Додаткові до Глухівських гетьмана Дем'яна Ігнатовича статей, Конотопські статті гетьмана Івана Самойловича (10 статей).	1672 р., червня 17		
арк. 70–71 зв.			Відписка боярина і воєводи кн. Григорія Ромодановського до царя Олексія Михайловича про раду 15 березня 1674 р. в м. Переяславі козацтва Правобережної України у складі Черкаського, Канівського, Білоцерківського, Корсунського, Брацлавського, Уманського, Кальницького, Подільського, Паволоцького і Торговицького полків, яке 17 березня 1674 р. присягло йому на підданство і обрало Івана Самойловича гетьманом обох сторін Дніпра.	1674 р., березня 19		
арк. 71 зв. – 72			Указ царя Олексія Михайловича до боярина і воєводи кн. Григорія Ромодановського і гетьмана Івана Самойловича про похід на Правобережну Україну для повернення тогочасного козацтва у царське підданство.	1673 р., листопада 29		
арк. 72–87 зв.			Переяславські статті козацтву Правобережної України при обранні Івана Самойловича гетьманом обох сторін Дніпра (19 статей).	1674 р., березня 17		
арк. 88–89 зв.			Текст присяги старшини козацтва Правобережної України на вічне підданство цареві Олексію Михайловичу.	1674 р., березня 17		
арк. 93–98			Акт обрання Івана Мазепи гетьманом Війська Запорозького.	1687 р., липня 25		

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ позитива і порядковий № позитива і мікродублю	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
	арк.98зв.– 122, 128 зв. – 155 зв.		Коломацькі статті гетьмана Івана Мазепи.	1687 р., липня 25		
	арк. 122 зв. – 123		Присяга гетьмана Івана Мазепи на вірність царям Івану і Петру Олексійовичам.	1687 р., липня 25		
	арк. 123–128, 155 зв. – 157		Списки старшин і духовних осіб, які брали участь у Коломацькій раді.	1687 р., липня 25		
3	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.3		Справа про обрання гетьманом Юрія Хмельницького:	1659 р.	95	
	арк. 3–5		Указ царя Олексія Михайловича про відправку в Україну боярина кн. Олексія Трубецького з товаришами для організації в Переяславі козацької ради, та обрання на ній нового гетьмана.	1659 р., січня 13		
	арк. 5 зв. – 6		Акт про обрання Юрія Хмельницького гетьманом Війська Запорозького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 6–20 зв.		Статті гетьмана Богдана Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 21–38		Додаткові статті гетьмана Юрія Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 38–46 зв.		Присяга гетьмана Юрія Хмельницького на вірність царю Олексію Михайловичу.	1659 р., жовтня 17		
4	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.3а		Справа про обрання гетьманом Юрія Хмельницького:	1659 р.	24	
	арк. 1 і зв.		Указ царя Олексія Михайловича про відправку в Україну боярина кн. Олексія Трубецького з товаришами для організації в Переяславі козацької ради та обрання на ній нового гетьмана.	1659 р., січня 13		
	арк. 1 зв. – 2 зв.		Акт про обрання Юрія Хмельницького гетьманом Війська Запорозького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 2 зв. – 4 зв.		Статті гетьмана Богдана Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 4 зв. – 8		Додаткові статті гетьмана Юрія Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ позитива і порядковий № позитива і мікродублю	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
	арк. 8–9 зв.		Присяга гетьмана Юрія Хмельницького на вірність царю Олексію Михайловичу.	1659 р., жовтня 17	.	
5	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.4		Справа, що містить царські укази, гетьманські статті та супровідні до них документи:	1659, 1663–1665 рр.	132	
	арк. 4–5 зв.		Указ царя Олексія Михайловича про відправку в Україну боярина кн. Олексія Трубецького з товаришами для організації в Переяславі козацької ради, та обрання на ній нового гетьмана.	1659 р., січня 13		
	арк. 5 зв. – 10 зв.		Акт про обрання Юрія Хмельницького гетьманом Війська Запорозького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 11–17 зв.		Статті гетьмана Богдана Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 18–29 зв.		Додаткові статті гетьмана Юрія Хмельницького.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 30–35 зв.		Присяга гетьмана Юрія Хмельницького на вірність царю Олексію Михайловичу.	1659 р., жовтня 17		
	арк. 37		Указ царя Олексія Михайловича про відправку дяка Таємних справ Дементія Башмакова та дяка Євстрата Фролова до єпископа, блюстителя Київської митрополії Мефодія та до гетьмана Івана Брюховецького “для своих великого государя дел”.	1663 р., серпня 24		
	арк. 37–41 зв.		Справа про поїздку дяків Дементія Башмакова і Євстрата Фролова до гетьмана Івана Брюховецького в Батурин та про підтвердження гетьманом і старшиною Переяславських статей Богдана і Юрія Хмельницьких.	1663 р., листопада 17	.	
	арк. 41 зв. – 51		Батуринські статті гетьмана Івана Брюховецького.	1663 р., листопада 17		
	арк. 51 зв. – 64		Справа про підтвердження гетьманом Іваном Брюховецьким і старшиною Переяславських і Батуринських статей.	1665 р., жовтня 22		

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ позитива і порядковий № позитива і назва	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
6	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.4а		Справа про обрання Івана Брюховецького гетьманом Війська Запорозького; про поїздку дяків Дементія Башмакова і Євстрата Фролова до Батурина; про підтвердження Іваном Брюховецьким і старшиною статей Богдана і Юрія Хмельницького; Батуринські статті гетьмана Івана Брюховецького.	1663 р., червня 17– листопада 17	16	
7	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.5		Справа про поїздку гетьмана Івана Брюховецького до Москви; організацію прийому та проведення переговорів. Московські статті та засвідчення Московських статей гетьманом Іваном Брюховецьким та старшиною Війська Запорозького	1663 р., червня 17 – 1665 р., жовтня 22	72	
8	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.5а		Справа про поїздку гетьмана Івана Брюховецького до Москви; організацію прийому та проведення переговорів. Московські статті гетьмана	1663 р., червня 17 – 1665 р., жовтня 11	31	
9	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.6		Справа про пожалування царем Олексієм Михайловичем гетьману Івану Брюховецькому чину боярина, а старшині чину дворянства; про затвердження статей про передачу Лівобережної України (окрім козаків) під пряме царське управління.	1665 р., вересня 11 – жовтня 22	28	
10	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.6а		Справа про пожалування царем Олексієм Михайловичем гетьману Івану Брюховецькому чину боярина, а старшині чину дворянства; про затвердження статей про передачу Лівобережної України (окрім козаків) під пряме царське управління.	1665 р., вересня 11 – жовтня 22	42	

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр. од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ стаття і порядковий № позитива і	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
11	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.7		Справа про скликання у Глухові козацької ради; обрання Дем'яна Ігнатовича гетьманом Війська Запорозького; Глухівські статті; присяги гетьмана Дем'яна Ігнатовича, старшини, козаків і міщан Ніжина і Києва на вірність царю Олексію Михайловичу та його спадкоємцям.	1669 р., лютого 12 – березня 21	114	
12	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.7а		Справа про обрання Дем'яна Ігнатовича гетьманом Війська Запорозького; Глухівські статті (27 статей); присяги гетьмана Дем'яна Ігнатовича, старшини, козаків і міщан Ніжина і Києва на вірність царю Олексію Михайловичу та його спадкоємцям.	1669 р., лютого 12 березня 12	92	
13	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.8		Інструкція комісарам Сейму на Острозьку комісію з гетьманом Петром Дорошенком.	1670 р., березня 30	15	
14	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.9		Справа про поїздку кн. Григорія Ромодановського з товаришами до Конотопа для проведення козацької ради; обрання Івана Самойловича гетьманом Війська Запорозького; затвердження старих (Глухівських) та прийняття нових (Конотопських) статей; присяга гетьмана Івана Самойловича та старшини на вірність царю Олексію Михайловичу та його спадкоємцям.	1672 р., травня 25 – червня 17	68	
15	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.9а		Справа про поїздку кн. Григорія Ромодановського з товаришами до Конотопа для проведення козацької ради; обрання Івана Самойловича гетьманом Війська Запорозького; затвердження старих (Глухівських) та	1672 р., травня 25 червня 17	54	

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр. од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ негатива і порядковий № позитива і мікроскопію	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
-----------------------	--	--	--	--	---	----------

прийняття нових (Конотопських) статей; присяга гетьмана Івана Самойловича та старшини на вірність царю Олексію Михайловичу та його спадкоємцям.

16	РГАДА,
ф.124, оп.2,
спр.10	Справа про перехід десяти правобережних полків і генеральної старшини у царське підданство; про обрання Івана Самойловича гетьманом обох сторін Дніпра; Переяславські статті гетьмана обох сторін Дніпра Івана Самойловича; присяга правобережної старшини на вірність царю Олексію Михайловичу.	1673 р.,
листопада
29 –
1674 р.,
березень	43
17	РГАДА,
ф.124, оп.2,
спр.10а	Справа про перехід десяти правобережних полків і генеральної старшини у царське підданство; про обрання Івана Самойловича гетьманом обох сторін Дніпра; Переяславські статті гетьмана Івана Самойловича; присяга правобережної старшини на вірність царю Олексію Михайловичу.	1673 р.,
листопада
29 –
1674 р.,
березня 19	51
18	РГАДА,
ф.124, оп.2,
спр.11	Справа про відречення від гетьманства Івана Самойловича та обрання гетьманом Івана Мазепи:	1687 р.,
липня 7	277
	арк. 1–2	Відписка кн. Василя Голіцина до Малоросійського приказу про пересилку доносу старшини Війська Запорозького на гетьмана Івана Самойловича.	1687 р.,
не пізніше
липня 17	

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ негативів і порядковий № позитива і мікродублювання	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
арк. 3–10, 11–29			Донос старшини Війська Запорозького на гетьмана Івана Самойловича.	1687 р., липня 7		
арк. 30–32			Грамота царів Івана Олексійовича, Петра Олексійовича і царівни Софії Олексіївни до кн. Василя Голіцина про позбавлення Івана Самойловича гетьманського уряду, висилку його під конвоем в Росію та обрання нового гетьмана.	1687 р., липня 17		
арк. 33–40			Відписка кн. Василя Голіцина до Малоросійського приказу про арешт генеральною старшиною 23 липня 1687 р. гетьмана Івана Самойловича; про вимогу генеральної старшини якнайшвидше провести вибори нового гетьмана, а також про вжиття заходів щодо арештів гетьманських прихильників, і захоплення майна гетьмана, та його синів.	1687 р., липня 24		
арк. 41–47			Грамота царів Івана Олексійовича, Петра Олексійовича і царівни Софії Олексіївни кн. Василю Голіцину про схвалення його дій щодо усунення гетьмана Івана Самойловича.	1687 р., липня 31		
арк. 48–54			Грамота царів Івана Олексійовича, Петра Олексійовича і царівни Софії Олексіївни Генеральній старшині Війська Запорозького про усунення, згідно з їхнім проханням, гетьмана Івана Самойловича, та про надання дозволу обрати нового гетьмана.	1687 р., липня 31		
арк. 55–58			Відписка кн. Василя Голіцина до Малоросійського приказу про обрання на Коломацькій раді 25 липня 1687 р. гетьманом Війська Запорозького обох сторін Дніпра генерального осавула Івана Мазепи.	1687 р., серпня 2		

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр, од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ позитива і порядковий № позитива і негатива	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
арк.59–62			Лист новообраного гетьмана Івана Мазепи до царів Івана Олексійовича, Петра Олексійовича і царівни Софії Олексіївни, надісланий з посольством генерального військового судді Сави Прокоповича.	1687 р., липня 26		
арк. 62–66			Грамота царів Івана Олексійовича, Петра Олексійовича і царівни Софії Олексіївни новообраному гетьману Івану Мазепі про про обіцянку невдовзі надіслати жалувані грамоти йому і всій старшині.	1687 р., серпня 17		
арк. 67–98			Коломацькі статті гетьмана обох сторін Дніпра Івана Мазепи.	1687 р., липня 25		
арк. 99–105			Присяга гетьмана Івана Мазепи на вірність царям Івану Олексійовичу, Петру Олексійовичу і царівни Софії Олексіївни.	1687 р., липня 25		
арк. 105 зв. – 135			Коломацькі статті гетьмана обох сторін Дніпра Івана Мазепи.	1687 р., липня 25		
19	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.11а		Коломацькі статті гетьмана обох сторін Дніпра Івана Мазепи.	1687 р., липня 25	55	
20	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.11б		Лист архімандрита Києво-Печерської лаври Варлаама Ясинського до гетьмана Івана Мазепи як відповідь на переданий через гетьмана політично-богословський запит московського патріарха.	1688 р., липня 26	11	
21	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.12		“Договори і постанови прав та вольностей військових між ясновельможним його милістю паном Филипом Орликом, новообраним Гетьманом Війська Запорозького, і між генеральними особами, полковниками, і тим же Військом Запорозьким на спільній з обох боків раді затверджені та при вільній елекції формальною присягою від того ж ясновельможного гетьмана підтверджені”.	1710 р. квітня 5	35	

№№ п/п (№№ позитивів)	Шифр. од. зб. в архіві, із якого надійшли мікрофотокопії	№ негатива і порядковий № позитива і негатива	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ АБО ЗМІСТ ДОКУМЕНТА	Крайні дати од. зб. або дата документа	Кількість кадрів позитивів кожної од. зб.	Примітка
22	РГАДА, ф.124, оп.2, спр.13		Виписки із статей українських гетьманів: Богдана Хмельницького (1654), Юрія Хмельницького (1658), Івана Брюховецького (1663, 1666), Дем'яна Ігнатовича (1669), Івана Самойловича (1672).	1746 р.	61	

До опису внесено 22 (двадцять дві) справи з № 1 по № 22.

Таким чином, в опису налічується 22 (двадцять дві) справи; 1587 (одна тисяча п'ятсот вісімдесят сім) кадрів.

Начальник відділу давніх актів

О. Б. Вовк

Провідний архівіст
сектору обліку документів та діловодства

Л. М. Дорофєєва

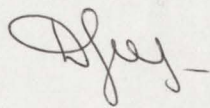
“02” грудня 2013 р.

В опису прошито і пронумеровано

12 (дванадцять) аркушів

Відповідальна за облік

02.12.2013р.

Димша Т.В.